

Silvervraket, Värmdö

ID: 6911 · Bekræftet position

www.vragguiden.dk/vrag/6911

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84	Dybde (top)	Dybde (bund)
59:18,670N 18:47,864E	18 m	20 m
ED50	Stævnretning	Afstand til kyst
59:18,694N 18:47,933E	Ukendt	0,6 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L2013:4320 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 13-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 59:18,670N 18:47,864E **Område:** Värmdö, Stockholm [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/82fe5454-759f-47eb-9663-4a05e9404916) ### Dansk sammendrag Vraget, der også kaldes SILVERVRAKET og SOLSTRÅLEN, ligger ved Torskobbens sydøstside i den sydlige Kanholmsfjärden og stammer fra et fartøj, som var på vej mod Baltikum eller den sydlige Østersø. En relativt velbevaret bundsektion er bevaret, men den forreste del er brækket tvært over. Den tilbageværende skrogsektion måler 20,5 m fra agterstævn til brudfladen og er 5,2 m bred. Skaden kan være opstået ved forliset eller under et senere bjærgningsforsøg. En nærliggende tømmerkonstruktion er sandsynligvis forstævnen; den er 5,6 m lang og 0,2 m tyk og har et udtag til kølen. Skroget er tæt spantet med 0,3-0,45 m mellem spanterne. Agterstævnen står endnu på sin oprindelige plads i 13 m dybde, mens den formodede forstævn og den forreste vragedel ligger i 18-20 m dybde. Et stokanker lidt agten for vraget og nogle meter om styrbord kan have tilhørt fartøjet. Ved brudfladen ligger rester af to slibesten, hvoraf henholdsvis 50 og 25 procent er bevaret. Midtskibs findes en plan trækonstruktion på 1,6 × 0,95 m med ukendt funktion. I agterdelen er fundet flere bronzegjeller, hvis placering tyder på, at de blev opbevaret i en kasse eller lignende. Tegl agterude mod styrbord stammer sandsynligvis fra kabyssen. Forude er set enkelte tøndebånd, og umiddelbart agten for et fundområde med mønter ligger tre blyplader på hver 15 × 15 cm. Vraget er dækket af sediment, og der er ikke observeret spor efter brand. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Fartyglämning, okänd utbredning. Av vraket återstår en relativt välbevarad bottensektion som i den främre delen är tvärt avbruten. Den kvarvarande skrovsektionens totala bredd är 5,2 m och längden från akterstäv till brottytan är 20,5 m. Skadan kan ha uppkommit i samband med haveriet eller vid ett senare bärgningsförsök. I direkt anslutning till denna sektion är en träkonstruktion sannolikt utgör förstäven med ett urtag för anslutning till kölen. Fartyget är relativt tätt spantat med ett spantavstånd om 0,3-0,45 m. Stävens är 5,6 m l och 0,2 m tj. I vrakets mittlinje, i närheten av brottytan finns 50% respektive 25 % bevarat av två slipstenar. Midskepps finns en större plan träkonstruktion, funktion okänd, med måtten 1,6x0,95 m. Den troliga förstäven och vrakets främre del ligger på 18-20 meters djup. Akterstävans finns kvar i sitt ursprungliga läge och de understa borden ansluter till stäven. Djupet är här 13 m. Något akter om denna och några m ut åt styrbord ligger ett stockankare som skulle kunna vara från det aktuella vraket. I vrakets akter del har flera bronsnaglar påträffats, vars läge antyder att de förvarats i en låda eller liknande. I den akter delen av fartyget med dragning åt styrbord återfinns tegel, som med all sannolikhet kommer från kabyssen. Enstaka tunnbånd har observerats i den förliga delen. Direkt akter om fyndområdet för mynten ligger tre mindre blyplåtar, 15 x 15 cm. Vrakets är täckt av ett sedimentlager. Inga brandspår har kunnat ses på vraket. **Alternative navne:** - SILVERVRAKET - SOLSTRÅLEN **Orientering:** Norra Östersjön, Södra Kanholmsfjärden, So sidan av Torskobben. **Placering:** Under vand **Antikvarisk vurdering:** Fornlämning **Antikvarisk kommentar:** Bärgning: Vrakets upptäcktes våren 1995 av sportdykare, som även bärgade en hel del

silver- och kopparmynt från detsamma. SSHM kontaktades och man beslöt att i samarbete med kustbevakningen genomföra en okulärbesiktning av vrakplatsen. Målsättningen med besiktningen var att dokumentera vraket och i preventivt syfte bärga löst liggande mynt. Kungliga Myntkabinettet kontaktades för mer information om myntfyndet. De kunde konstatera att fyndet på totalt ca 850 mynt inte är stort nog för att kunna utgöra en last, och att spridningen över tid (1635 - 1718) kan anses normal. Det totala värdet på mynten motsvarar 40 daler silvermynt eller 120 daler kopparmynt, vilket motsvarar drygt 1½ månadslön för en styrman år 1710. Eventuellt kan mynten härröra från skeppskassan. Några av de bärgade mynten visade spår av att vara utsatta för förhöjd temperatur, t ex brand. Så gott som samtliga mynt var svenska. Att inga nödmynt, som bara fick användas inom Sveriges gränser, eller guldmynt fanns ombord kan tyda på att fartyget var på väg till Baltikum eller södra Östersjön. Fyndlista: Bärgat av sportdykare 1995: Ca 850 st mynt Skyddsbärgat av SSHM 1995: ett mynt Samtliga mynt har fyndfördelats till SSHM. Datering: Det yngsta identifierade myntet är präglat år 1718. I mars 1718 gjordes en allmän nedskrivning av alla mynt. Dessa mynt motpräglades för att behålla värdet. Dessa mynt ersattes mot nya då Karl XII dog den 30 november 1718. Då motpräglade mynt fanns med i fyndet kan det indikera att fartyget sjönk innan kungen dog. ****Begrundelse:**** Myntfynd daterar vraket till 1700-tal. ****Anbefalet vurdering:**** Övrig kulturhistorisk lämning ****Aktualitet:**** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse ****Undersøgelsesstatus:**** Delundersøkt ****Skadestatus:**** Åverkan — Skador sannolikt uppkommit vid bärgningsförsök. Oklar omfattning. ****Skriftlige kilder:**** - Litteraturhänvisning: SvD 19950919 - UVM nr 4 och nr 5 1995 - Sportdykaren nr 4 1995 - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA). ****Publiceret:**** 07-04-2022 ****Senest ændret:**** 07-04-2022 ****Registreringsgrundlag:**** Sjøkort ****Målemetode:**** Manuell inprickning ****Positionsfejlmargen:**** 10 m ****Indlæsningsusikkerhed:**** 25 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 13-09-2026